

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل
دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری
گرایش اورژانس

عنوان

شناسایی پیش بینی کننده های رفتارهای خودمدیریتی در بیماران دیابتی مراجعه کننده به اورژانس
بیمارستان امام خمینی (ره) بر اساس رویکرد اکولوژیک در سال ۱۳۹۸

استاد راهنما

دکتر عقیل حبیبی سولا

استاد مشاور

دکتر حامد رضا خانی مقدم

نگارنده

مهناز داوری

زمستان ۱۳۹۹

کد پایان نامه:

چکیده

زمینه و هدف: دیابت شایع ترین بیماری متابولیک در جهان محسوب می شود. مطالعات اندکی به شناسایی پیش بینی کننده های رفتارهای خودمدیریتی دیابت با یک الگوی جامع پرداخته اند. مطالعه حاضر با هدف تعیین پیش بینی کننده های رفتارهای خودمدیریتی در بیماران دیابتی مراجعه کننده به اورژانس بیمارستان امام خمینی اردبیل براساس رویکرد اکولوژیک در سال ۱۳۹۸ انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی- همبستگی است. تعداد ۲۷۳ بیمار مبتلا به دیابت نوع ۲ مراجعه کننده به بخش اورژانس وارد مطالعه شدند. داده های مطالعه توسط پرسشنامه « باور به اثربخشی درمان » ، «خودکارآمدی دیابت » ، «حمایت اجتماعی » ، « تأثیرات موقعیتی » ، « ابزار غربالگری دیسترس دیابت » و «ابزار خودمدیریتی دیابت » جمع آوری و با استفاده از آزمون های (t مستقل)، (آنالیز واریانس یک طرفه)، (همبستگی پیرسون) و (آنالیز رگرسیون خطی) در نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. **یافته ها:** نتایج نشان داد از بین «فاکتور فردی» متغیرهای جنس، سطح تحصیلات، مدت ابتلا به دیابت، داشتن گلوگومتر در خانه، توانمند ی دیابت، حمایت فردی و خودکارآمدی، در «فاکتور بین فردی» متغیرهای حامی اصلی سلامتی، عضویت در شبکه های اجتماعی، حمایت خانواده و دوستان، حمایت همسایه و محله، در «فاکتور گروه و سازمان» متغیر حمایت سازمان ها و در «فاکتور جامعه و سیاستگذاری» متغیرهای تاثیر موقعیتی و تاثیر رسانه های جمعی پیش بینی کننده های رفتار خودمدیریتی دیابت براساس تئوری اکولوژیک در جامعه مورد پژوهش بودند. همچنین از بین چهارده عامل پیش بینی کننده، متغیرهای جنس، سطح تحصیلات، داشتن گلوگومتر در خانه، توانمند ی دیابت، حمایت فردی از «فاکتورهای فردی» و متغیر تاثیر موقعیتی از فاکتورهای «جامعه و سیاستگذاری» به عنوان مهمترین عوامل پیش بینی کننده رفتارهای خود مدیریتی بیماران دیابتی مراجعه کننده به اورژانس شناسایی شدند.

نتیجه گیری: از آنجا که استراتژی هایی که برای بهبود خودمدیریتی بیمار بر یک عامل متمرکز هستند ممکن است برای دستیابی به تأثیر ماندگار بر رفتارهای خودمدیریتی کافی نباشد. با استفاده از رویکرد اکولوژیک، از مداخلات چند سطحی می توان برای برنامه ریزی جهت تغییر در هر سطح استفاده کرد. از این رو در سیاستگذاری های بهداشتی، آموزش و مداخله، توجه به عوامل فردی جهت توانمندسازی بیماران برای مدیریت دیابت و توجه ویژه به شرایط محیط با رویکردهای واقع بینانه و خاص فرهنگ جهت مدیریت بیماری نیاز است. تا بدین وسیله از بار کاری اورژانس های داخلی کاسته و ارتقا سلامت بیماران دیابتی و جامعه را تضمین کرد.

واژه های کلیدی: خودمدیریتی دیابت؛ دیابت نوع ۲؛ الگوی اکولوژیک؛ بخش اورژانس.